

(כג) המתעטף בטלית מצויצת מברך¹⁰² להתעטף בציצית¹⁰³. והר"י חסיד כתב¹⁰⁴, בטלית קטן¹⁰⁵ יברך על מצות, ובטלית של עטוף להתעטף¹⁰⁶. ואם לא שח¹⁰⁴ בין טלית קטן לטלית גדול, כתב הר"ם נ"ע (תשב"ץ קטן סי' רסד) שאין צריך לברך לגדול¹⁰⁷:
(ד) ובכל פעם ופעם¹⁰⁵ שילבשנו ביום מברך על כל אחד ואחד¹⁰⁸. ומאימתי מברך עליו בשחר, משיכיר בין תכלת שבה ללבן שבה¹⁰⁹. וכתב הר"י מקורביל¹⁰⁶ ז"ל, אף על גב דקיימא

102. מברך: ב יברך ג מברך על 103. כתב: ב ז"ל כת' 104. שח: ג סח 105. ופעם: א ג ד חסד 106. מקור: ב מקוצי

בתחילה נהג המהר"ם כפי שכתב המהרי"ל, אולם אח"כ חזר בו, והיה מתעטף בטלית קטן בביתו בלי ברכה, ואח"כ היה מתעטף בטלית גדול בבית הכנסת ופותר את הטלית קטן. למעשה, בשו"ע (ח, יג) פסק שאם הפסיק בשיחה צריך לברך. וכתב המג"א (סקי"ד) שתליא במח' הראשונים (בטור ב"י יו"ד יט, ה) בהפסיק בדיבור בין שחיטה לשחיטה, ושם פסק השו"ע בסתם דהוי הפסק ובי"א דלא הוי הפסק. והש"ך (שם סק"ז) כתב שאם דיבר הוי הפסק ויברך, והט"ז (שם סק"ט) כתב שספק ברכות להקל ולא יברך. ופסק המשנ"ב (שם ס"ק כח) על פי הפמ"ג (א"א ס"ק יד) שגם בטלית קטן אם דיבר לא יברך, שספק ברכות להקל.

צח. פשט דברי רבינו שכאשר מתעטף באותה טלית כמה פעמים ביום, צריך לברך בכל פעם, אך לא כתב אם זה דווקא כשהיה ביניהם היסח הדעת או אפילו כשהיתה דעתו לחזור ולהתעטף מיד. ונראה שמקור דבריו המהר"ם (בתשב"ץ קטן סי' רסג) שכתב: "ובכל פעם כשמתעטף בטליתו מברך", והביאו גם האגור (סי' לד). והב"י (ח, יד) הסיק בדעת מהר"ם שאף כשדעתו ללבוש מיד צריך לברך, שלא כדעת הטור (שם) הסובר שיש לברך דווקא כשלא הייתה דעתו להחזירו מיד. וכ"פ בשו"ע (שם) שאפילו פשט על דעת ללבוש מיד צריך לברך, והרמ"א פסק כדעת הטור, וכ"פ המשנ"ב (ס"ק לו), הכה"ח (ס"ק נב) ורוב האחרונים.

צט. כ"כ הרמב"ם (פ"ג, ח) וכדין זמן ק"ש (ברכות ט, ב), וכ"פ הטוש"ע (יח, ג). אמנם דעת המרדכי (מגילה סי' תתא) דבראיה תליא מילתא, ומעלות השחר יכול לברך עליה לכתחילה, וכ"פ הרמ"א (שם) שאם לבש מעלות השחר יברך. וראה משנ"ב (שם ס"ק י) שלכתחילה יש להמתין עד זמן שיכיר, וכדעת השו"ע. ק. מכאן עד סוף הסי' ליתא בכלבו.

נשים, שלא תברכנה כאשר עושות הציצית, אבל אנשים יברכו וכדכתב בתחילת הסעיף, או שמא מתייחס לעשיית הציצית ע"י אנשים שלא יברכו, דהאין יברך על עשייתה, כיון שאפילו מי שאינו מחוייב בה כשר לעשותה. ומשמעות לשון רבינו כאפשרות הראשונה. אמנם בסמ"ק (שם), שנראה שהוא מקור דברי רבינו, הגרסא מעט שונה: "ועשיית ציצית כשרה אף בנשים, לפיכך אין מברכין לעשות ציצית", ומשמע כוונתו כאפשרות השניה, וכן הבין הב"י (יד, א) את דעת הסמ"ק, ע"ש.

צד. תוספתא (ברכות פ"ו, טו) וטוש"ע (ח, ה).

צה. הנימוק"י (יא, ב ד"ה אמר רב) הביא מחלוקת אם יוצאים ידי חובה בטלית קטן שאין בו כדי להתעטף, והכריע שיוצאים בו ומברכים עליו, ובב"י (ריש סי' ח) האריך בזה, והסכים להכרעת הנימוק"י.

צו. וכ"כ רבינו בסוף הל' גטילת ידיים (סי' לא) בשם י"א, וכ"ה בכלבו (סי' כב) בשם ר' יצחק, הביאו הב"י (ח, ו), וכ"פ הנימוק"י (יב, א דבור הראשון), ובלקט יושר (ח"א עמוד ח) כתב שכך נהג רבו תרוה"ד. ובאגור (הל' ציצית סי' כח) כתב בשם מהרי"ל שמברכים: "להתעטף בציצית" אף בטלית קטן, וכ"כ מהר"י אבוהב (סי' ח ד"ה וסדר עטיפתו) בדעת הטור. ודעת מהר"ם (הובא בשו"ת מהר"ח או"ז סי' ד) שמברכים: "להתלבש בציצית". ובשו"ע (ח, ו) פסק לברך על טלית קטן: "להתעטף בציצית", והרמ"א (שם) כתב שנוהגים לברך: "על מצות ציצית".

צז. עי' שו"ת מהרי"ל (סי' י) שכתב שכדי להוציא עצמו ממחלוקת נהג המהר"ם לברך על טלית גדול בבית הכנסת, ולאחר שחזר לביתו הסיח דעתו בדיבור ולבש טלית קטן ובירך עליו. ובאגור (הל' ציצית סי' כט) הביא דברי המהר"ח או"ז שכתב לו ר' משה פרנס שאכן